

ورود آمریکا و اروپا به درگیری، انصارالله را در معرض رویارویی فرامنطقه‌ای قرار می‌دهد

جنگ یمن در آستانه تغییر ماهیت میدان

رامین برتو

پاسخ یمن می‌تواند به هدف قرار دادن تأسیسات و حتی محدود کردن فعالیت فرودگاه‌های طر ف مقابل منجر شود.

اهمیت این تهدیدها زمانی روشن‌تر می‌شود که تحولات میدانی اخیر را در نظر بگیریم. نیروهای انصارالله توانسته‌اند موقعیت خود را در بخش‌هایی از ساحل غربی تقویت کنند و با پیشروی در محور تعز، فشار بیشتری بر مسیرهای ارتباطی نیروهای وابسته به عربستان وارد کنند. کنترل مناطق مرتفع و راهبردی نیز به آنها امکان می‌دهد بر محورهای ارتباطی و بخش‌هایی از جغرافیای ساحلی اشراف بیشتری داشته‌باشند.

در مقابل، عربستان با حملات هوایی از نیروهای همسو یا خود حمایت می‌کند و تلاش دارد روند پیشروی انصارالله را متوقف کند. هم‌زمان، حملات موشکی و پهپادی انصارالله به تأسیسات و پایگاه‌های عربستان نشان می‌دهد که جنگ‌ا مرزهای یمن عبور کرده است. به این ترتیب، ریاض اکنون با مسئله‌ای فراتر از حمایت از نیروهای متحد خود در داخل یمن مواجه است؛ چرا که امنیت شهر ها، تأسیسات انرژی، فرودگاه‌ها و مسیرهای تجاری نیز در معرض تهدید قرار گرفته‌اند. از نگاه عربستان، تثبیت موقعیت انصارالله در سواحل دریای سرخ می‌تواند یک تغییر مهم در معادله امنیتی

از نگاه عربستان، تثبیت موقعیت انصارالله در سواحل دریای سرخ می‌تواند یک تغییر مهم در معادله امنیتی منطقه ایجاد کند و این در حالی است که باب‌المنذب برای تجارت جهانی و امنیت در دریای واشنگتن، احتمال اقدام نظامی علیه انصارالله بار دیگر مطرح شده و الکس پلینساس، تحلیلگر امنیت ملی شبکه سی‌ان‌ان، از بزرگ‌تری متحدانش را افزایش داده است

نشستی در کمپ دیوید برای بررسی گزینه‌های حمله به یمن خبر داده است. با این حال، این گزارش به معنای تصمیم قطعی دولت آمریکا برای آغاز عملیات نیست. همچنین جزئیات گزینه‌های نظامی احتمالی و نتیجه نهایی چنین نشستی به‌شکل رسمی اعلام نشده است. آمریکا هم‌زمان هشدارهای امنیتی خود را در منطقه افزایش داده‌ا و شهروندانش خواسته است برای احتمال اختلال در پروازها، بسته شدن حریم هوایی و تشدید ناگهانی تنش آماده باشند. این اقدامات نشان می‌دهد واشنگتن احتمال گسترش بحران را جدی گرفته است، اما مایان آمادگی برای سناریوی نظامی و تصمیم به اجرای حمله فاصله قابل توجهی وجود دارد. یکی از عوامل مهم در محاسبه آمریکا، هزینه ورود مستقیم به جنگ یمن است. حمله گسترده می‌تواند پاسخ موشکی و پهپادی انصارالله را به دنبال داشته باشد و دامنه تهدید علیه منافع آمریکا در خاور میانه، افزایش دهد. همچنین احتمال گسترش بحران به آبراه‌های منطقه و ایجاد اختلال در تجارت جهانی، تصمیم واشنگتن را پیچیده‌تر می‌کند. بنابراین ممکن است آمریکا میان حمله محدود، افزایش حمایت اطلاعاتی و دفاعی از عربستان، حفاظت دریایی و ادامه فشار دیپلماتیک حرکت کند.

اروپا نیز منافع مستقیمی در امنیت دریای سرخ دارد، اما موضع آن با ورود تمام‌عیار به جنگ تفاوت دارد. آنتونیو تاجانی، وزیر خارجه ایتالیا، تأکید کرده است که کشورش در دریای سرخ «در حال جنگ نیست» و مأموریت دریایی آسیب‌دس ماهیتی دفاعی دارد. رم خواهان تقویت این مأموریت برای حفاظت از کشتی‌های تجاری است و بنابر این افزایش حضور دریایی اروپا الزاماً به معنای مشارکت در حملات گسترده علیه انصارالله نیست.

در مورد ناتو نیز نباید میان حمایت برخی اعضای اروپایی و ورود سازمان پیمان آتلانتیک شمالی به جنگ یکسان‌سازی کرد. حمله به مواضع انصارالله لزوماً شرایط فعال شدن سازوکار دفاع جمعی ناتو را ایجاد نمی‌کند. از این رو، حتی در صورت اقدام نظامی آمریکا، واکنش کشورهای اروپایی می‌تواند شامل حفاظت دریایی، پشتیبانی اطلاعاتی، لجستیکی و دفاع هوایی باشد، بدون آنکه همه آنها وارد عملیات تهاجمی مستقیم شوند.

ترکیه و پاکستان: آزمون پیمان مکه و آینده جنگ
در مورد ترکیه و پاکستان، مسئله پیچیده‌تر است. همدارالبختی به این دو کشور در شرایطی مطرح شده که توافق دفاعی مکه میان عربستان، پاکستان و ترکیه، همکاری امنیتی میان طرفین را افزایش داده است. با این حال، فعال شدن یک توافق دفاعی الزامیه معنای اعزام نیروی زمینی به یمن نیست و نوع واکنش می‌تواند بر اساس سطح تهدید و تصمیم سیاسی هر دولت متفاوت باشد. پاکستان از یک سو روابط دفاعی و راهبردی نزدیکی با عربستان دارد و از سوی دیگر، تلاش

حمله گسترده ایالات متحده می‌تواند پاسخ موشکی و پهپادی انصارالله را به دنبال داشته باشد و دامنه تهدید علیه منافع آمریکا در خاور میانه و افزایش دهد. از سوی دیگر احتمال گسترش بحران به آبراه‌های منطقه و ایجاد اختلال در تجارت جهانی، تصمیم واشنگتن را پیچیده‌تر می‌کند

می‌کند کانال ارتباطی خود را با ایران حفظ کند. ورود مستقیم اسلام‌آباد به جنگ یمن می‌تواند این نقش را تضعیف کند و پاکستان را در برابر پیامدهای امنیتی گسترده‌تری قرار دهد. از همین رو، حمایت دفاعی، فنی یا اطلاعاتی از عربستان برای اسلام‌آباد قابل تصور تر از مشارکت مستقیم در عملیات گسترده داخل یمن است.

ترکیه نیز شرایط خاص خود را دارد. آنکارا روابط امنیتی و اقتصادی مهمی با ریاض دارد و هم‌زمان نمی‌خواهد درگیر جنگی فرسایشی در یمن شود. بنابر این حتی اگر ترکیه در چارچوب توافق‌های دفاعی از عربستان حمایت کند، این حمایت می‌تواند به تأمین تجهیزات، همکاری اطلاعاتی، پشتیبانی فنی یا تقویت توان دفاعی عربستان محدود بماند. اگر آمریکا و کشورهای اروپایی وارد عملیات نظامی گسترده شوند، نخستین پیامدی می‌تواند تغییر ماهیت میدان یمن باشد. در چنین شرایطی، جنگ از یک رویارویی عمدتاً منطقه‌ای به بحرانی با حضور مستقیم قدرت‌های بزرگ تبدیل خواهد شد. حملات هوایی ممکن است بخشی از توان نظامی انصارالله را هدف قرار دهد، اما الزامیه تغییر موازنه زمینی منجر نمی‌شود. در مقابل، انصارالله می‌تواند با افزایش حملات موشکی و پهپادی، فشار بر عربستان و کشتیرانی را بیشتر کند.

در نهایت، نگاه عربستان به تحولات کنونی را باید بر پایه سه‌دفعه اصلی فهم کرد که عبارت‌تنداز جلوگیری از تثبیت انصارالله در مناطق راهبردی، حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی و حفظ امنیت دریای سرخ. ریاض برای دستیابی به این اهداف به حمایت خارجی نیاز دارد، اما افزایش مداخله خارجی هم‌زمان می‌تواند خطر گسترش جنگ را افزایش دهد.

به همین دلیل، آینده بحران بیش از هر چیز به سطح مداخله ایران، کانه و واکنش اروپا و تفسیر ترکیه و پاکستان از تعهدات دفاعی خود وابسته است. اگر حمایت خارجی به حفاظت دریایی و دفاع از عربستان محدود شود، امکان بهار بحران وجود خواهد داشت؛ اما ورود مستقیم و گسترده قدرت‌های غربی می‌تواند یمن را به یکی از مهم‌ترین میدان‌های تقابل منطقه‌ای تبدیل کند. میدانی که در آن امنیت انرژی، باب‌المنذب، رقابت ایران و عربستان و منافع آمریکا و اروپا به یکدیگر گره خورده‌اند.

دیرینه تقویت ارتش آلمان معرفی کرده، هفته گذشته گفت: «ما خیلی خوب به یاد داریم که یک آلمان دوباره مسلح‌شده در دست یک حزب راست افراطی و طرفدار روسیه می‌تواند به کج‌مانتهی شود». چند روز پیش از آن نیز «ژان لوک مادلوشن» سیاستمدار «لترناتویر» برای آلمان «در نظر سنجی‌ها افزایش یافته است؛ حزبی که به نوشته این روزنامه خواهان پایان دادن به آنچه فرهنگ احساس گناه» آلمان در باره جنایات دوران نازی می‌نامد، شده و موضوعی نزدیک‌تر به مسکو اتخاذ کرده است. رادوسواف سیکورسکی، وزیر خارجه لهستان که وال استریت ژورنال او را از معدود مقام‌های لهستانی حامی

بازدید جنجالی نتانیاهاو از حفاری‌های زیر مسجدالاقصی

نتانیاهاو، نخست‌وزیر اسرائیل، در آستانه «عید غفران» (یوم کپور)، با انتشار تصویری از بازدید خود و همسرش از تونل‌ها و حفاری‌های زیر مسجدالاقصی، با طرح ادعایی تحریک‌آمیز مدعی شد این مکان «قدس‌الاقداس» است و هیچ‌کس جز صهیونیست‌ها امکان و حق حضور در آن را ندارد. سازمان رادیو و تلویزیون

نتانیاهاو، نخست‌وزیر اسرائیل، در

آستانه «عید غفران» (یوم کپور)،

با انتشار تصویری از بازدید خود و

همسرش از تونل‌ها و حفاری‌های

زیر مسجدالاقصی، با طرح ادعایی

تحریک‌آمیز مدعی شد این مکان

«قدس‌الاقداس» است و هیچ‌کس جز

صهیونیست‌ها امکان و حق حضور در

آن را ندارد. سازمان رادیو و تلویزیون

خبر

کره شمالی بار دیگر به سوی دریای ژاپن موشک شلیک کرد

کره شمالی در ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۶، موشکی بالستیک را از منطقه وونسان به سوی دریای ژاپن شلیک کرد. مقامات کره جنوبی و ژاپن این عملیات را «قضی جدی» قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل دانسته و از پیونگ‌یانگ خواستند آزمایش موشکی را فوراً متوقف کند. کره جنوبی، آمریکا و ژاپن در تبادل اطلاعات و تشکیل جلسات اضطراری هماهنگ شدند. این شلیک دومین موشک‌اندازی پیونگ‌یانگ در چند روز اخیر است؛ پیش‌تر (۱۲ سپتامبر) چندین موشک کوتاه‌برد نیز بر تاپ‌شده بودند. برآورد دولت کره جنوبی حاکی از داشتن حدود ۱۲۰ تا ۸۰ سلاح هسته‌ای توسط کره شمالی است، در حالی که

ارتش کره جنوبی اعلام کرد که ارتش این کشور شلیک یک موشک بالستیک را از منطقه اطراف وونسان در کره شمالی به سوی دریای ژاپن شناسایی کرده است. ارتش این کشور همچنین سطح آماده‌باش و نظارت خود را برای شناسایی پرتاب‌های احتمالی بیشتر افزایش داد.

کره جنوبی، آمریکا و ژاپن همچنین اطلاعات مربوط به این رویداد را با یکدیگر مبادله کرده‌اند. طبق اعلام دفتر ریاست جمهوری کره جنوبی، دفتر امنیت ملی لی جانسه‌میونگ، رئیس‌جمهور این کشور، برای بررسی واکنش ستول به این اقدام، نشست اضطراری تشکیل داده است. دولت کره جنوبی این اقدام را نقض «جدی» قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد خواند و از پیونگ‌یانگ خواست پرتاب موشک‌ها را «فوراً متوقف کند». وزارت دفاع ژاپن نیز پیش‌تر اعلام کرده بود که پیونگ‌یانگ موشکی را که گمان می‌رود بالستیک باشد، به سوی دریای واقع در شرق شبه‌جزیره کره، که به دریای ژاپن نیز معروف است، شلیک کرده است. این وزارتخانه بدون ارائه جزئیات بیشتر اعلام کرد که پرتابه «کنون سقوط کرده است». دفتر رسانه تاکاچی، نخست‌وزیر ژاپن، نیز شلیک موشک را تأیید کرد.

حمله گسترده اوکراین به پالایشگاه و فرودگاه‌های مسکو

آژانس فدرال حمل‌ونقل هوایی روسیه اعلام کرد که به دلیل شرایط امنیتی در پی حملات پهپادی از سوی اوکراین فرودگاه‌های «شسرمتیوو» و «ونوکوو» مسکو به‌طور موقت پذیرش و اعزام پروازها را متوقف کردند. وزارت دفاع روسیه روز یکشنبه اعلام کرد که یگان‌های پدافند هوایی این کشور طی شب گذشته، ۱۱۱۰ پهپاد اوکراینی را رهگیری و منهدم کردند.

آورد؛ از جمله اصابت به پالایشگاه نفت مسکو که بنابر گزارش‌ها دچار آتش‌سوزی شد و جان و نفر را گرفت. شهر دار مسکو همچنین افزود که یک پهپاد به‌ساختگی در منطقه بلوار «اورخووی» برخورد کرد و موجب واکنش تیرهای آمدادی شد.

سرگئی سوبوباین در عین حال اعلام کرد که ۱۶۰۰ پهپاد اوکراینی که به سمت مسکو در حرکت بودند، سرنگون شده‌اند. او تأیید کرد که یک پهپاد اوکراینی به یک پالایشگاه سوخت در حومه مسکو حمله کرده است. شهردار مسکو اظهار داشت: «واضح است که این حمله به سابقه با هدف ایجاد اختلال در انتخابات انجام شده است. دشمن در رسیدن به هدف خود شکست خورده». این حملات به پالایشگاه نفت «کاپوتینا» (بزرگ‌ترین پالایشگاه مسکو) و ساختمان‌های مسکونی اصابت کرد که منجر به کشته شدن دو نفر در منطقه مسکو و تخلیه ۴۰۰ نفر از ساکنان شد.

جهان نما

تحلیل العربی جدید
از سفر نخست‌وزیر عراق به نیویورک:
الزیدی پیشنهاد جد ید حصر سلاح به ترامپ می‌دهد
احزاب سیاسی حامی گروه‌های مسلح در عراق منتظر سفر قریب‌الوقوع علی فالج الزیدی، نخست‌وزیر عراق به آمریکا در هفته جاری هستند، سفری که شامل دیدار با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا نیز بوده و در آستانه ضرب‌الاجل ۳۰ سپتامبر که پیشتر بغداد برای محدود کردن سلاح‌های گروه‌های مسلح تعیین شده بود، انجام می‌شود. یک منبع آگاه در دولت عراق در گفت‌وگو با وبگاه العربی الجدیدفاش کرد که الزیدی در این دیدار تلاش خواهد کرد تا تضمین‌های جدیدی درباره ادامه روند خلع سلاح و انحصار آن به دولت ارائه دهد و در عین حال چالش‌های این مسیر را نیز به زمان بیش‌تر از آنچه پیش‌بینی شده برای اجرای رویه‌های لازم را مطرح خواهد کرد. این منبع که نخواست نامش فاش شود، اظهار کرد: الزیدی از رئیس‌جمهور آمریکا خواهد خواست که تحریم‌های مالی یا اقتصادی علیه عراق اعمال نکند. او افزود: برخی احزاب چارچوب که از این گروه‌ها حمایت می‌کنند، الزیدی را در این مورد تحت فشار قرار می‌دهند و سعی می‌کنند زمان بیش‌تری برای این مساله یعنی تمدید بیش‌تر مهلت خلع سلاح شبه‌نظامیان به دست آورند. منبع یاد شده ادامه داد: وضعیت فعلی نشان می‌دهد که این موضوع تا پایان این ماه قابل حل نیست.

الزیدی قرار است این هفته در حاشیه نشست‌های مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک با ترامپ دیدار کند. داده‌ها حاکی از این است که بغداد به‌جای اینکه ضرب‌الاجل را در زمان مقرر به پایان برساند، سعی دارد آن را مدیریت کند و این به نیروها و جناح‌های سیاسی مخالف تحویل سلاح‌ها، زمان بیش‌تری برای ارزیابی مجدد موضعگیری‌هایشان می‌دهد. منبع یادشده افزود: کمیته تشکیل شده توسط دولت برای نظارت بر روند انحصار سلاح، به کار خود ادامه می‌دهد و فشارهایی برای تبدیل ضرب‌الاجل از یک نقطه پایان به یک نقطه شروع برای یک فرآیند طولانی‌تر اعمال می‌شود. این پس از آن صورت می‌گیرد که الزیدی در دیدار ژوئیه گذشته خود با ترامپ در واشنگتن به صراحت اعلام کرد که دولتش تا ۳۰ سپتامبر مساله سلاح‌های این گروه‌ها را حل خواهد کرد اما تحولات بعدی نشان داد که عمل به تهدید دشوار است چرا که گروه‌های اصلی همچنان از تسلیم سلاح‌های خود امتناع می‌کنند.

مواقع سیاسی که در روزهای اخیر تشدید شده است، نشان می‌دهد که برخی از نیروهای موثر اکنون ۳۰ سپتامبر را آغاز یک فرآیند طولانی و نه لزوماً یک مهلت برای حل کامل آن می‌دانند. در این رابطه «بها الاعرجی» نماینده پارلمان عراق از فراکسیون بازسازی و توسعه اظهار کرد: یک اجماع سیاسی بی‌سابقه در مورد تنظیم و محدود کردن سلاح‌ها وجود دارد اما این روند بیش از یک سال طول می‌کشد. الاعرجی عصر شنبه در بیانیه‌ای مطبوعاتی خواستار تصویب یک قانون جامع، قطع ارتباط جناح‌ها با احزاب سیاسی و قرار دادن اعضای آنها در چارچوب‌های رسمی شد. ظافر العافی، نماینده سابق پارلمان عراق نیز گفت: «۳۰ سپتامبر یک تاریخ آمریکایی نبوده بلکه خواست عمومی عراقی‌ها برای محدود کردن سلاح‌ها به دست دولت و پایان دادن به پدیده شبه‌نظامیان و همچنین تعهدی دولتی به عراقی‌هاو جامعه بین‌المللی است».

در این میان سفر و دیدار احتمالی الزیدی با ترامپ به آرمونی برای توانایی او در تمدید مهلت بدون کنار گذاشتن تعهد به محدود کردن سلاح تبدیل خواهد شد، آن هم در زمانی که هنوز مشخص نیست که آیا این زمان اضافی برای اجرای گام‌های واقعی و عملی برای پایان دادن به پرورده استفاده خواهد شد یا به ابزاری جدید برای مدیریت پرورده و به تعویق انداختن تعهدات آن یا تلاشی برای به تعویق انداختن آن تبدیل خواهد شد.

این درحالیست که سعد معن، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی امنیتی عراق ضمن تأکید بر توانمندی‌های موسسات و نیروهای امنیتی عراق برای ایجاد یک سامانه امنیتی مشترک و حفظ ثبات، گفت: خروج نیروهای انتالف آمریکا از عراق لزوماً به معنای ایجاد امنیتی نخواهد بود.

وی بر پایبندی به سیاست انحصار سلاح در دست دولت و توانایی عراق برای مدیریت امور امنیتی خود از طریق نهادها و نیروهای امنیتی تأکید کرد.

سعد معن همچنین به وجود هماهنگی کامل امنیتی میان نیروهای فدرال و بشمر که اشاره کرد و گفت نشست امنیتی بلندپایه‌ای با حضور شماری از فرماندهان ارشد امنیتی دو طرف در بغداد برگزار شده است.

وی خاطر نشان کرد: در این نشست به چندین مسئله امنیتی مشترک که به‌ویژه امنیت مرزها، تبادل اطلاعات و مقابله با قاچاق و نفوذ پرداخته شد.

با ایلنا همراه شوید

خبرگزاری کار ایران «ایلنا»

با ایلنا همراه شوید